

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 210 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 382 คน และครู จำนวน 2,338 คน รวมทั้งสิ้น 2,720 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 48 คน และครู จำนวน 290 คน รวมทั้งสิ้น 338 คน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยการสุ่มแบบ แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากนั้นกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตามตาราง ของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสถานภาพและ ขนาดสถานศึกษา

2.2 สํารวจจำนวนประชากรของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2549 จาก 6 อำเภอ จำแนกเป็น

ผู้บริหาร จำนวน 382 คน และครู จำนวน 2,338 คน รวมทั้งสิ้น 2,720 คน

2.3 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 2,720 คน โดยใช้ตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน และสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากรายชื่อข้าราชการครูตามสัดส่วนของ ประชากรจำแนกตามสถานภาพ คือ ผู้บริหาร จำนวน 48 คน และครู จำนวน 290 คน รวมทั้งจำแนกตามขนาดสถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 43 คน สถานศึกษา ขนาดกลาง จำนวน 138 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 157 คน ดังแสดงใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามสถานภาพและขนาด สถานศึกษา

สถานภาพ	สถานศึกษา ขนาดใหญ่		สถานศึกษา ขนาดกลาง		สถานศึกษา ขนาดเล็ก		รวม	
	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชา กร	กลุ่ม ตัวอย่าง
	ผู้บริหาร	165	20	176	22	41	6	382
ครูผู้สอน	1,100	137	931	116	307	37	2,338	290
รวม	1,265	157	1,107	138	348	43	2,720	338

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพและขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพ การศึกษารอบที่สอง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

จำนวน 53 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบ เสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รอบที่สอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ เอกสารของกรมวิชาการ (2547 : 1-21) และเอกสารของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548 : 1-25)
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากตำราของ ประชुर อายานาม (2538 : 105-106) ; พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2540 : 85-86) และ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 38-40)
3. ศึกษาเครื่องมือจากงานวิจัยของ สมชัย ละครวงษ์ (2544 : 171-182) ; สงกรานต์ โสระสิงห์ (2545 : 135-143) ; สังคม ทินาวัดน์ (2546 : 169-176) และสุพาลิตร คงอินทร์ (2547 : 116-126) เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด
4. สร้างแบบสอบถาม และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
  - 5.1 นายมงคล ฤทธิธม วุฒิ กศ.ม. (ชีววิทยา) หัวหน้าหน่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา และกำกับดูแลงานประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม และความถูกต้องของแบบสอบถาม
  - 5.2 นางทองใส เสริมราษฎร์ วุฒิ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

5.3 นายสมจิต เมืองนาม วุฒิ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการวัดผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบในแบบสอบถาม

5.4 นายจำปา จันทร์สอน วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวฝาย กิ่งอำเภอกันทรวิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 4 พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมของเนื้อหา

6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

7. นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับข้าราชการครูโรงเรียนกระสังพิทยาคม อำเภอกะสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และหาคุณภาพแล้วมาปรับปรุงและพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 4 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง

2. ขอนหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 4 เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามฝากฝ่ายวิชาการของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 4 จำนวน 338 ฉบับ เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล และนัดหมายขอรับคืนจากฝ่ายวิชาการแต่ละสถานศึกษาหลังแจกแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแต่ละสถานศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ ถ้าปรากฏว่า ได้แบบสอบถามตอบคืน ไม่ครบหรือไม่สมบูรณ์ทั้ง 338 ฉบับ ตามหมายเลขรหัสของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะขอให้ผู้บริหารหรือครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามฉบับใหม่ พร้อมทั้งนัดหมายขอรับคืนในวันถัดไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์ในการตอบ และจำแนกตามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกต่อการกรอกข้อมูลในการวิเคราะห์
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเฉพาะในตอนที่ 2 การเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 มีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับปฏิบัติ		ค่าคะแนน
มากที่สุด	ตรวจให้	5
มาก	ตรวจให้	4
ปานกลาง	ตรวจให้	3
น้อย	ตรวจให้	2
น้อยที่สุด	ตรวจให้	1

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ระดับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4 ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย		ระดับปฏิบัติ
4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษารอบที่สอง เป็นรายด้านและโดยภาพรวม แบ่งเป็น

3.2.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง ของสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่า t-test (Independent Samples)

3.2.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ด้วย F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe')

4 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง ของสถานศึกษา ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดยเรียงจากความถี่มากไปหาน้อย และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางคำร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1. ร้อยละ (Percentage)

2.1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

2.2.1 โดยวิเคราะห์ t-test (Independent Sample) เพื่อทดสอบเกี่ยวกับ
สถานภาพและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบเกี่ยวกับ
ขนาดโรงเรียน

2.2.2 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe')

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY